

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/119/2023
Identifikačné číslo spisu:	7220207622
Dátum vydania rozhodnutia:	27.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7220207622.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. S., nar. Q., bytom G., proti žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Bratislava, Pribinova 19, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 1.316,76 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. K2-20C/46/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. júna 2023 sp. zn. 2Co/112/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Bývalý Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 26. novembra 2021 č. k. 20C/46/2020-84 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej priznal náhradu trov konania v miere 100 % voči žalobcovi (výrok II.).

1.1. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia 1.316,76 eur od žalovanej titulom poistného plnenia skutkovo dôvodiac, že strany sporu uzavreli poistnú zmluvu, ktorej predmetom bolo komplexné cestovné poistenie pre Európu, zóna A a Nadštandardné poistenie storna UA20 na zájazd s cestovnou kanceláriou Satur Travel, a. s. do destinácie Turecko - Antalya podľa Zmluvy o zájazde č. rezervácie XXXXXXXX, s plánovaným začiatkom cesty 08. 07. 2020 a plánovaným ukončením cesty 15. 07. 2020, pričom 29. 04. 2020 žalobca odstúpil v zmysle § 21 zák. č. 170/2018 Z. z. od zmluvy o zájazde, a to pred začatím zájazdu. Išlo o nevyužitie cesty na zájazd a jej storno, cestovná kancelária odstúpenie od zmluvy akceptovala a vyhotovila stornovací protokol, v ktorom vyčíslila stornovacie poplatky 1.316,76 eur. Na základe čl. 50 a 51 Všeobecných poistných podmienok pre cestovné poistenie a asistenčné služby (ďalej aj „VPP-CP“) súd dospel k jednoznačnému záveru, že dôvod storna zájazdu, a teda poistná udalosť žalobcu nie je tou poistnou udalosťou vymedzenou v čl. 50, 51 VPP-CP, ktorá zakladá povinnosť poisťovateľa na plnenie. Pokiaľ sa žalobca odvolával na Osobitné poistné podmienky pre komplexné cestovné poistenie dojednávané k službám cestovných kancelárií a cestovných agentúr (ďalej aj „OPP“), súd konštatoval, že v čl. 4 bod 5 OPP je uvedený jedine limit poistného plnenia v prípade, ak vznikla povinnosť plniť. Súd vzhľadom na všetko uvedené a citované

články VPP-CP právne uzavrel, že žalovanej nevznikla povinnosť plniť, nakoľko nevznikla poistná udalosť, ktorá zakladá povinnosť poistiteľa na plnenie.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“), na odvolanie žalobcu, rozsudkom z 15. júna 2023 sp. zn. 2Co/112/2022 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. Odvolací súd nezistil z obsahu súdneho spisu taký procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým by inak bolo znemožnené strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, ktorý napokon medzi stranami ani nebol sporný. Čo sa týka námietky nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorú tiež odvolateľ uplatnil, odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil. Aplikujúc § 797 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“) na zistený skutkový stav, správne zisťoval, aj vzhľadom na procesnú obranu žalovanej, či vzniklo právo na plnenie, teda či nastala skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť (poistná udalosť). Je zrejmé, že k odstúpeniu žalobcu od cestovnej zmluvy, a teda k zrušeniu cestovnej služby v danom prípade nedošlo na základe ani jedného z vymedzených dôvodov vo VPP-CP. Nešlo ani o poistnú udalosť z poistenia nevyužitej cesty podľa čl. 50, 51 VPP-CP, v zmysle ktorých predmetom poistenia bola nevyužitá cestovná služba, ktorá mala byť čerpaná v čase vymedzenom v poistnej zmluve dátumami začiatku a konca poistenia, a to v dôsledku oneskoreného nástupu, resp. predčasného návratu, avšak aby išlo o poistnú udalosť z poistenia nevyužitej cesty, k nevyužitiu cestovnej služby (oneskoreným nástupom na cestu alebo predčasným návratom z nej) mohlo/muselo dôjsť len z vymedzených dôvodov v čl. 51 VPP-CP. V danom prípade neboli naplnené podmienky vzniku poistnej udalosti ani v zmysle čl. 51 VPP-CP. Nemá oporu v platnej právnej úprave poskytnúť poistné plnenie bez toho, aby nastala poistná/náhodná udalosť, pre prípad ktorej bolo poistenie uzavreté. Poistná udalosť, ktorá zakladá povinnosť poistiteľa poskytnúť poistné plnenie bola vymedzená tak pre poistenie stornovacích poplatkov, ako i pre poistenie nevyužitej cesty vo VPP-CP, preto nie je možné tieto VPP-CP opomíňať, resp. ich obchádzať, pretože VPP-CP sú spolu s OPP neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy a dohodnuté poistenia sa nimi riadia. OPP, ako je to zrejmé z ich čl. 1 ods. 1, dopĺňajú všeobecné poistné podmienky, a to podľa ich čl. 2 až 7 v otázkach územnej platnosti poistenia, rozsahu poistenia, hraníc poistného plnenia, spoluúčasti a ďalších vymedzených otázok. Nevymedzujú, čo je poistnou udalosťou. Interpretácie žalobcu/odvolateľa ohľadom povinnosti žalovanej poskytnúť poistné plnenie z poistenia stornovacích poplatkov, resp. z poistenia nevyužitej cesty bez ohľadu na dôvody, ktoré viedli k zrušeniu/odstúpeniu od zmluvy o zájazde, bez podmienky, že poistná udalosť musí spĺňať definíciu, resp. vymedzenie poistnej udalosti podľa čl. 40, 41 VPP-CP, resp. na základe dojednaní nadštandardného poistenia stornovacích poplatkov, ku ktorému je automaticky dojednané aj bezplatné poistenie nevyužitej cesty, definíciu poistnej udalosti v zmysle čl. 50, 51 VPP-CP, sú neopodstatnené. Poistiteľ je povinný poskytnúť poistné plnenie len ak nastala poistná udalosť v zmluve vymedzená (vrátane vo VPP-CP ako súčasť zmluvy); čo je poistnou udalosťou bolo v danom prípade vymedzené v čl. 41 a 51 VPP-CP. OPP v danej veci nevymedzovali, čo je poistnou udalosťou. Odvolateľ domáhajúci sa poskytnutia poistného plnenia, odvolávajú sa pri tom na čl. 4 ods. 5.1 OPP, bez podmienky, že poistná udalosť musí spĺňať definíciu poistnej udalosti podľa čl. 40 VPP-CP, a že platí len vo vymenovaných prípadoch v čl. 41 VPP-CP, argumentuje nesprávne. Čl. 4 ods. 5.1 OPP ustanovuje hranicu poistného plnenia v prípade dojednaní nadštandardného poistenia stornovacích poplatkov, ale len „ak vznikla povinnosť plniť“, čo žalobca opomenul vziať do úvahy a súčasne povinnosť žalovanej plniť nevznikla.

2.2. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), a to podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolateľ mal za to, že odvolací súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, lebo posúdil predmetnú poistnú udalosť podľa VPP-CP, a nie podľa

OPP. Krajský súd sa stotožnil so záverom prvoinštančného súdu, že v danom prípade nešlo o poistnú udalosť. Dovolateľ uviedol, že v čl. 41 VPP-CP nie sú uvedené poistné udalosti, ale ide o „výluky z poistného plnenia“. Splnenie podmienky prípustnosti dovolania vyvodil z právnej otázky, či vzájomný vzťah medzi poistnými podmienkami podľa VPP-CP a OPP, teda vzťah medzi všeobecnými poistnými podmienkami a osobitnými poistnými podmienkami sú vo vzťahu nadriadenosti a podriadenosti alebo majú rovnakú silu, a či osobitné podmienky majú prednosť, keď obsahujú osobitnú právnu úpravu. Podľa dovolateľa mal odvolací súd v danom prípade aplikovať na prejednávanú vec vzťah medzi všeobecnými právnymi aktami a špeciálnymi právnymi aktami, berúc do úvahy napríklad vzťah všeobecných právnych predpisov (*lex generalis*) a špeciálnych právnych predpisov (*lex specialis*), ktoré majú v zásade rovnakú právnu silu, teda nie sú vo vzťahu nadriadenosti a podriadenosti, ale platí tu zásada *lex specialis derogat legi generali*, a teda pokiaľ špeciálne predpisy obsahujú odlišnú právnu úpravu, majú prednosť pred všeobecnými právnymi predpismi. *Lex specialis* neruší platnosť *lex generalis*, len vylučuje jeho aplikáciu.

4. Žalovaná vo svojom stanovisku k dovolaniu žalobcu uviedla, že jeho tvrdenia sú konzistentné v celom konaní a rovnako i na jej argumentácii, týkajúcej sa nedôvodnosti podanej žaloby sa nič nemení. Navrhla, aby odvolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol alebo ako zjavne nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

7. Žalobca vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, namietajúc nesprávne právne posúdenie právnej otázky, či vzájomný vzťah medzi všeobecnými poistnými podmienkami a osobitnými poistnými podmienkami (VPP-CP a OPP) sú vo vzťahu nadriadenosti a podriadenosti alebo majú rovnakú silu, a či osobitné podmienky majú prednosť, keď obsahujú osobitnú právnu úpravu.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8.2. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*quaestio iuris*). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (*quaestio facti*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu,

pripadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

8.3. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa žalobcu riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená.

9. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia Civilného sporového poriadku vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Ak však dovolanie aj po zameraní sa dovolacieho súdu na jeho obsah (§ 124 CSP) zostáva naďalej nejednoznačné alebo nejasné v tom, že z neho nemožno s istotou usúdiť, ktorú právne významnú otázku mal dovolateľ na mysli, je potrebné mať na zreteli, že právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v ustanoveniach Civilného sporového poriadku nedáva žiadny priestor pre uplatnenie domnienok alebo dedukcií dovolacieho súdu alebo jeho dohadov o tom, ktorú z viacerých právnych otázok riešených prvoinštančným a odvolacím súdom mal dovolateľ (jeho advokát) na mysli pri formulovaní dovolania.

9.1. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne.

9.2. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola pripadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

10. Žalobca uviedol, že odvolací súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 797 ods. 2 OZ a nesprávne právne posúdil otázku vzájomného vzťahu medzi všeobecnými poistnými podmienkami a osobitnými poistnými podmienkami. Rozvinul otázku v tom smere, či s ú vo vzťahu nadriadenosti a podriadenosti alebo majú rovnakú silu, a či osobitné podmienky majú prednosť, keď obsahujú osobitnú právnu úpravu. V konkrétnostiach trval na skutočnosti, že OPP sú v danom prípade lex specialis a definujú „novú“ poistnú udalosť „nadštandardné poistenie stornovacích poplatkov“, ktorá keď nastane, nie je možné použiť definície poistných udalostí uvedené v ustanoveniach VPP-CP (čl. 41), ktorý predstavuje lex generalis. V ďalšej argumentácii sa venoval vzájomnému vzťahu VPP-CP a OPP.

10.1. Súd prvej inštancie v bode 29. svojho rozsudku uviedol, že argumentácia žalobcu, že poistné zo strany žalovanej má byť vyplatené z dôvodu, že OPP poznajú ďalšiu poistnú udalosť a to poistenie storna z dôvodu nevyužitej cesty, nie je správne, pričom v bodoch 35. z citovaných ustanovení OPP vyvodil záver, že v čl. 4 bod 5 OPP je uvedený jedine limit poistného plnenia v prípade, ak vznikla povinnosť plniť. Pričom uzavrel v bode 36., že žalovanej nevznikla povinnosť plniť, nakoľko nevznikla poistná udalosť, ktorá zakladá povinnosť poistiteľa na plnenie.

10.2. Odvolací súd v predmetnej súvislosti uviedol, že VPP sú spolu s OPP neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy a dohodnuté poistenia sa nimi riadia. OPP, ako je to zrejmé z ich čl. 1 ods. 1, dopĺňajú všeobecné poistné podmienky, a to podľa ich čl. 2 až 7 v otázkach územnej platnosti poistenia, rozsahu

poistenia, hraníc poistného plnenia, spoluúčasti a ďalších vymedzených otázok. Nevymedzujú, čo je poistnou udalosťou. Interpretácie žalobcu/odvolateľa ohľadom povinnosti žalovanej poskytnúť poistné plnenie z poistenia stornovacích poplatkov, resp. z poistenia nevyužitej cesty bez ohľadu na dôvody, ktoré viedli k zrušeniu/odstúpeniu od zmluvy o zájazde, bez podmienky, že poistná udalosť musí spĺňať definíciu, resp. vymedzenie poistnej udalosti podľa čl. 40, 41 VPP, resp. na základe dojednania nadštandardného poistenia stornovacích poplatkov, ku ktorému je automaticky dojednané aj bezplatné poistenie nevyužitej cesty, definíciu poistnej udalosti v zmysle čl. 50, 51 VPP, sú neopodstatnené. Poistiteľ je povinný poskytnúť poistné plnenie, len ak nastala poistná udalosť v zmluve vymedzená (vrátane vo VPP ako súčasť zmluvy); čo je poistnou udalosťou bolo v danom prípade vymedzené v čl. 41 a 51 VPP. OPP v danej veci nevymedzovali, čo je poistnou udalosťou. Odvolateľ domáhajúci sa poskytnutia poistného plnenia, odvolávajú sa pri tom na čl. 4 ods. 5.1 OPP, bez podmienky, že poistná udalosť musí spĺňať definíciu poistnej udalosti podľa čl. 40 VPP, a že platí len vo vymenovaných prípadoch v čl. 41 VPP, argumentuje nesprávne. Čl. 4 ods. 5.1 OPP ustanovuje hranicu poistného plnenia v prípade dojednania nadštandardného poistenia stornovacích poplatkov, ale len „ak vznikla povinnosť plniť“, čo žalobca opomenul vziať do úvahy a súčasne povinnosť žalovanej plniť nevznikla.

10.3. Povedané inými slovami, sudy nižších inštancií posúdili žalovaný nárok v prvom rade na základe ustanovenia § 797 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť (poistná udalosť). Poukázali na znenie VPP-CP, ktoré obsahujú taxatívny výpočet poistných udalostí, s ktorými je spojená povinnosť vyplatiť poistné plnenie z poistenia stornovacích poplatkov. Dovolateľ vo svojom dovolaní opakovane namietal, že sudy posudzovali predmetnú právnu otázku tak, že na predmetné vzťahy aplikovali ustanovenia VPP-CP, i keď tak nemali, keďže OPP definujú pri nadštandardnom poistení stornovacích poplatkov „novú“ rovnomennú poistnú udalosť.

10.4. Dovolaciemu súdu z obsahu spisu i vyššie uvedeného vyplynulo, že prvoinštančný ani krajský súd sa nezaoberali vzájomnými vzťahmi medzi VPP-CP a OPP v tom zmysle, že by ustanovenia jedných obchodných podmienok (OPP) vylučovali aplikáciu tých druhých (VPP-CP). Ani nemuseli, pretože sa pri posudzovaní nároku zaoberali zákonnými podmienkami vzniku nároku (preukázanie poistnej udalosti), jeho zmluvnej definície (čl. 41 a 51 VPP-CP), pričom na námietky žalobcu reagovali tvrdením, že OPP ani pri nadštandardnom poistení stornovacích poplatkov neobsahujú iné vymedzenie (zadefinovanie) poistnej udalosti, a je preto potrebné aplikovať definície poistnej udalosti, vyplývajúce z VPP-CP. Nebolo teda potrebné zvažovať pri použití analógie zásadu Lex specialis derogat legi generali, nakoľko údajný lex specialis (OPP) neobsahoval konkretizáciu ustanovení údajného lex generalis (VPP-CP), pokiaľ išlo o definíciu poistnej udalosti, ktorá je zákonným predpokladom žalovaného nároku. V predmetnej situácii teda nemohla byť korektne táto zásada aplikovaná, pretože chýbali jej základné predpoklady.

10.5. OPP konkretizujú ustanovenia VPP-CP, ale len pokiaľ ide o výšku poistného plnenia a nie pokiaľ ide o definíciu poistnej udalosti, ktorá musí nastať, aby bolo vôbec možné uvažovať o povinnosti poistného plnenia. Aj samotný čl. 4 OPP, na body ktorého sa odvoláva žalobca, sa nazýva „Hranica plnenia“. Práve vyššia suma poistného plnenia je ekonomickým dôvodom a motiváciou pre dojednanie nadštandardného poistenia stornovacích nákladov. Ak by bolo zámerom pri nadštandardnom poistení stornovacích poplatkov, aby mal poistník - v konkrétnej veci žalobca, možnosť požadovať uhradenie stornovacích poplatkov za zrušenie zájazdu (cestovnej služby) z iných (akýchkoľvek) dôvodov, bolo by to v OPP uvedené tak, ako je to uvedené pri poistení Storno špeciál podľa čl. 2 písm. f) VPP-CP, resp. čl. 45 až 49 VPP-CP. Mimochodom poistná udalosť definovaná v čl. 46 bod 2) písm. f) VPP-CP by mohla zodpovedať dôvodu zrušenia zájazdu zo strany žalobcu, avšak poistenie Storno špeciál si žalobca k svojmu zájazdu neobjednal.

10.6. Dovolací súd v súvislosti s tvrdením z poslednej vety na strane 6 dovolania upozorňuje aj na znenie bodu 10) čl. 4 OPP, v zmysle ktorého sa čl. 40 až 44 VPP-CP primerane použijú aj pre nadštandardné poistenie stornovacích poplatkov, ak je poistnou zmluvou dojednané (viď aj čl. 5 OPP).

10.7. Pokiaľ žalobca tvrdil, že čl. 41 VPP-CP neobsahuje taxatívny výpočet poisťných udalostí, ale naopak tzv. výluky z cestovného poistenia, ide v danom prípade z o strany dovolateľa o minimálne odvážne tvrdenie, ktoré je v ostrom kontraste s jazykovým vyjadrením príslušných ustanovení poisťných podmienok, bez bližšieho logického, prípadne teleologického zdôvodnenia, prečo by bolo označenie poisťných podmienok v takom rozpore s jeho obsahom. Dovolací súd pripomína, že podnikanie v poisťovníctve je prísne regulované a na jeho výkon štát osobitne dohliada, pričom práve poisťné podmienky sú zverejňované a sú predmetom dohľadu viacerých štátnych orgánov o. i. aj z dôvodov ochrany spotrebiteľa.

10.8. Dovolací súd ešte dopĺňa, že v VPP-CP a OPP sú zmluvnými dokumentmi a nie normatívnymi právnymi aktmi, na čo treba pri ich výklade prihliadať.

11. Na základe uvedeného možno vysloviť záver, že v dovolaní dovolateľ vymedzil otázku (aplikácia zásady *lex specialis* vo vzťahu medzi dvoma druhmi poisťných podmienok) takú, ktorú odvolací súd (ani súd prvej inštancie) neriešil a ani na riešení ktorej svoje rozhodnutie nezaložil. Nenapĺňa tak podmienku prípustnosti v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v spojení s § 431 až § 435 CSP, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedol (konkrétne) právnu otázku, na ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

12. Ak v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa ustálila na názore, podľa ktorého sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP (sp. zn. 9Cdo/73/2020).

13. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

13.1. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, čo však dovolateľ nenamietal a dovolací súd je v zmysle § 440 CSP dovolacími dôvodmi viazaný.

14. Dovolací súd konštatuje, že prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľom podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je daná, preto dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

15. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovanej v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP), a preto jej priznal voči žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady

trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.